

Sygn. akt I C 1640/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 kwietnia 2017 roku

Sąd Rejonowy w Świdnicy I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący SSR Maria Kruźlak

Protokolant Maja Foremny

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 26 kwietnia 2017 roku w Ś.

sprawy z powództwa K. B.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

I. oddała powództwo;

II. zasądza od powoda K. B. na rzecz strony pozwanej (...) Spółki Akcyjnej w W. kwotę 2.417 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 1640/15

UZASADNIENIE

Powód K. B. w pozwie przeciwko (...) Spółka Akcyjna w W. domagał się pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego, któremu Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym w T. postanowieniem z dnia 3 kwietnia 2013 roku wydanym w sprawie sygn. akt I Co (...) nadał klauzulę wykonalności przeciwko powodowi. Powód wnosił także o udzielenie zabezpieczenia roszczenia przez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Świdnicy M. W. pod sygnaturą Km (...)

W uzasadnieniu żądania zarzucił nieważność swojego oświadczenia złożonego pozwanemu w związku z zawarciem umowy o korzystanie z karty kredytowej. Wskazał, że oświadczenie powyższe było dotknięte sankcją nieważności z powodu braku świadomości powoda w chwili zawierania umowy. Powód od 2005 roku leczył się psychiatrycznie, a od 2006 roku pozostaje pod stałą opieką (...) w T.. Zdiagnozowano zaburzenia depresyjno – lękowe mieszane o znacznym nasileniu. Wobec tego powód nie mógł w dniach 14 lipca 2008 roku i 17 lipca 2008 roku złożyć ważnego oświadczenia woli, gdyż znajdował się w stanie wyłączającym możliwość świadomego zaciągnięcia zobowiązania. Ponieważ pozwany m. skorzystał z nieprocesowej drogi dochodzenia roszczeń, dla ochrony prawnej powoda konieczne stało się pozbawienie wykonalności tytułu, na podstawie którego prowadzona jest przeciwko powodowi egzekucja sądowa.

Ponadto powód podniósł zarzut przedawnienia roszczenia, wskazując, że umowa o korzystanie z karty kredytowej zawarta została w 2008 roku, bankowy tytuł egzekucyjny wystawiono w dniu 4 września 2012 roku, egzekucja została wszczęta w 2015 roku.

Pozwany (...) Spółka Akcyjna w W. wniósł o oddalenie powództwa. Zarzucił, że sam fakt choroby psychicznej, na jaką cierpi powód nie uzasadnia wniosku, że w chwili złożenia oświadczenia woli w przedmiocie zawarcia umowy znajdował się on w stanie wyłączającym świadome lub swobodne powzięcie decyzji i wyrażenia woli. Wywodził, że

powód nie wykazał, że nie miał zachowanej zdolności rozpoznania znaczenia swoich czynów i pokierowania swoim postępowaniem, czy ta zdolność była zniesiona lub ograniczona, a jeśli tak, to w jakim stopniu. Zaprzeczył pozostałym twierdzeniom powoda tak co do nieudowodnienia roszczenia jak i co do jego przedawnienia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 3 kwietnia 2013 roku Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym w T. nadał klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nr (...) z dnia 4 września 2012 roku wystawionemu przez poprzednika prawnego pozwanego, to jest (...) Bank S.A. w W. przeciwko dłużnikowi K. B.. Powyższy bankowy tytuł egzekucyjny stwierdzał, że powód K. B. jest dłużnikiem Banku z tytułu umowy o korzystanie z karty kredytowej z dnia 17 lipca 2008 roku. Wysokość wymagalnego zobowiązania dłużnika na dzień wystawienia tytułu wynosiła 14.149,69 zł. Umowa została skutecznie rozwiązana z dniem 11 sierpnia 2011 roku, w wyniku czego roszczenie stało się wymagalne.

Dowód: bankowy tytuł egzekucyjny – k. 9, postanowienie w sprawie I Co (...)Sądu Rejonowego w T.

Na podstawie uzyskanego tytułu wykonawczego poprzednik pozwanego wszczął egzekucję przeciwko powodowi. Wniosek złożył u Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w K. E. K.. Postanowieniem z dnia 9 października 2014 roku Komornik umorzył egzekucję wobec stwierdzenia jej bezskuteczności. Ponowny wniosek do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Świdnicy M. W. pozwany złożył w 2015 roku.

Dowód: wniosek – k. 85 – 86, postanowienie – k. 87, wniosek – k. 88 - 90

Wierzytelność, która stanowiła podstawę wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego stanowiła należność wynikająca z umowy o korzystanie z karty kredytowej zawartej z powodem w dniu 17 lipca 2008 roku. Przed jej podpisaniem powód otrzymał pismo z ofertą zawarcia takiej umowy. Z treści umowy wynikało, że Bank udostępniał powodowi kredyt do wysokości 10.000 zł i zobowiązywał się do rozliczania transakcji dokonanych za pomocą tej karty. Powód zaś zobowiązał się do zapłaty kwot operacji wraz z należnymi kwotami opłat i prowizji oraz do spłaty swoich zobowiązań. Umowa została zawarta na okres 12 miesięcy z możliwością automatycznego przedłużenia.

Dowód: umowa – k. 9 – 12 akt sprawy I Co (...) Sądu Rejonowego w T., pismo – k. 12

Powód korzystał z karty kredytowej, dokonując przy jej użyciu zakupów w różnych punktach, wypłacając gotówkę w bankomacie. Dokonywał też spłat w nieregularnych odstępach czasu. Ostatnia spłata miała miejsce w dniu 24 października 2011 roku, jakkolwiek od 18 września 2010 roku do tej daty powód nie wpłacił żadnej kwoty. Pozwany wzywał powoda do zapłaty zaległej kwoty 2.342,09 zł pismem z dnia 29 grudnia 2010 roku.

Dowód: elektroniczne zestawienie operacji – k. 60 – 65, informacja o zadłużeniu na kontrakcie – k. 66 – 8, wezwanie – k. 165

Powód leczył się psychiatrycznie, korzystał z psychoterapii i zażywał leki w związku z zaburzeniami lękowo – depresyjnymi. Niewiele pamięta z okoliczności związanych z zawarciem umowy, korzystaniem z karty, natomiast przypomina sobie telefony z Banku. Matka pomagała mu przy załatwianiu spraw urzędowych.

Dowód: zaświadczenia i skierowania – k. 103 – 106, historia choroby – k. 147 – 163, zeznania powoda – k. 228 - 231

Orzeczeniem Powiatowej Komisji Lekarskiej dla miasta T. z dnia 8 lutego 2005 roku powód został uznany za niezdolnego do czynnej służby wojskowej w czasie pokoju i zaliczony do kategorii (...) z powodu wykazania zaświadczeniem lekarskim zaburzeń lękowo – depresyjnych.

Dowód: orzeczenie – k. 107

W dniu 8 kwietnia 2015 roku lekarz M. Z. wydał powodowi zaświadczenie o stanie zdrowia, stwierdzając w nim, że powód przejawia objawy zaburzeń depresyjno – lękowych mieszanych o znacznym stopniu nasilenia. Podał ponadto,

że chory leczy się psychiatrycznie od 2005 roku, a od 2006 roku pozostaje pod opieką (...) w T.. Zarejestrowany został w dniu 18 lipca 2006 roku. Zgłaszał się do poradni kilka – kilkanaście razy w każdym roku.

Dowód: zaświadczenie – k. 17, historia choroby – k. 20 – 30

Psycholog kliniczny W. P. wydał w dniu 24 lipca 2014 roku zaświadczenie, z treści którego wynikało, że powód od 20 lutego 2008 roku do 14 grudnia 2010 roku leczył się w (...) od Alkoholu i Innych Substancji Psychoaktywnych w T. w związku z zaburzeniami lękowymi o charakterze fobii, zaburzeniami depresyjnymi.

Dowód: zaświadczenie – k. 18

Zaświadczeniem z dnia 14 kwietnia 2015 roku specjalista psychiatra J. P. potwierdził fakt podjęcia przez powoda leczenia z powodu zespołu natręctw i zaburzeń lękowych od 10 stycznia 2005 roku. Podał też, że powód leczył się z przerwami do 2012 roku. Fakt podjęcia leczenia stwierdził także w zaświadczeniu z dnia 3 sierpnia 2008 roku.

Dowód: zaświadczenie – k. 19

W chwili zawierania umowy powód nie znajdował się w stanie wyłączającym świadome lub swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli. Nie cierpiał wówczas na chorobę psychiczną i nie pozostawał w stanie innego, chociażby nawet przemijającego zaburzenia czynności psychicznych. Leczy się z powodu zaburzeń depresyjno – lękowych i nie ma zaburzeń świadomości.

Dowód: opinia biegłego G. C. – k. 269 - 272

Sąd zważył:

Powód opiera swoje żądanie na przepisie art. 840 k.p.c. Zgodnie z §1 tegoż przepisu dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli:

1) przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście;

2) po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie.

Powództwo opozycyjne skierowane zostało do bankowego tytułu egzekucyjnego, a więc orzeczenia nie pochodzącego od sądu. Powód podniósł zarzut nieważności umowy zawartej z pozwanym, będącej podstawą powstania długu wobec Banku. Okolicznością, na którą się powołał była choroba psychiczna, która w ocenie powoda spowodowała, iż w chwili zawierania umowy znajdował się w stanie wyłączającym świadome albo swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli (art. 82 k.c.). Zgodnie z dyspozycją powyższego przepisu oświadczenie woli złożone w takim stanie jest nieważne.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego i sądów powszechnych utrwalony jest pogląd, że stan wyłączający świadomość rozumiany jest jako brak rozeznania, niemożność rozumienia zachowań własnych i cudzych oraz niezdawanie sobie sprawy ze znaczenia i skutków własnego postępowania. Stosownie do powołanego wyżej przepisu art. 82 k.c. wyłączenie świadomości lub swobody miejsce szczególnie w przypadku choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego lub innego rodzaju zaburzenia czynności psychicznych. Wobec twierdzeń powoda, iż w chwili zawierania umowy cierpiał na chorobę psychiczną, celem postępowania dowodowego było ustalenie jego stanu psychicznego w lipcu 2008 roku.

Powód udowodnił, że leczył się na zaburzenia depresyjno – lękowe od 2005 roku i proces leczenia trwa do chwili obecnej. Zażywa leki, uczęszcza na terapię, pozostaje pod opieką (...). Okoliczności powyższe zostały udowodnione

dokumentacją lekarską, której pozwany nie kwestionował. Należy jednak podkreślić, aprobując poglądy wyrażane w orzecznictwie sądów powszechnych, że stwierdzenie choroby psychicznej u osoby składającej oświadczenia woli nie skutkuje automatycznym przyjęciem, że osoba ta powinna być uważana za składającą to oświadczenie w stanie wyłączającym świadome albo swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli. Niezbędne bowiem jest ustalenie, czy w chwili wyrażania oświadczenia działała z rozeznaniem.

W celu ustalenia stanu psychicznego w dacie zawierania umowy powołano biegłego sądowego, który wykluczył u powoda brak świadomości lub swobody w powzięciu decyzji i wyrażeniu woli. W konsekwencji nie można uznać, by powód nie miał rozeznania co do znaczenia i skutków swojego działania, brak więc przesłanek do uznania nieważności jego oświadczenia woli o zawarcie umowy o korzystanie z karty kredytowej. Opinia powyższa nie budzi zastrzeżeń, została oparta na dokumentacji leczenia powoda oraz wywiadzie, to jest dowodach przedstawionych przez powoda. Biegła w sposób logiczny i rzeczowy określiła stan psychiczny powoda w chwili zawierania umowy i przekonująco uzasadniła swoje stanowisko. Nie zachodziła konieczność uzupełnienia opinii w zakresie oceny skutków zażywania przez powoda przepisanych leków, bowiem opinia w sposób kompleksowy odnosiła się do stanu powoda w okresie, którego dotyczy pozew. Biegła dysponowała historią choroby powoda i nie stwierdziła, by jego stan zdrowia uległ w tym czasie zmianie, co niewątpliwie wynikałoby z dokumentacji medycznej.

Wobec treści opinii za zbędny należało uznać dowód w postaci przesłuchania brata powoda na okoliczność jego stanu psychicznego w chwili zawierania umowy. Niezależnie od tego, wniosek ten złożony został w końcowej fazie procesu i wobec sprzeciwu pozwanego należało go oddalić jako spóźniony.

W kontekście pozostałych faktów ustalonych w toku postępowania dowodowego, w szczególności wobec stwierdzenia w sposób niebudzący wątpliwości, że powód przez okres 2 lat po zawarciu umowy korzystał z karty kredytowej i spłacał okresowo swoje zobowiązania, należy podzielić wnioski opinii biegłego w zakresie oceny rozeznania powoda i świadomości znaczenia i skutków jego oświadczenia woli.

Powód zgłosił także zarzut przedawnienia roszczenia.

Roszczenie Banku stało się wymagalne z dniem wypowiedzenia umowy, a więc w sierpniu 2011 roku. Należy bowiem podkreślić, że do września 2010 roku powód spłacał zobowiązanie wynikające z korzystania z karty. Klauzula wykonalności została nadana przed upływem 2 lat od tej daty, to jest w dniu 3 kwietnia 2013 roku. Egzekucję wszczęto w 2014 roku, następnie po jej umorzeniu w 2015 roku. Roszczenie nie uległo więc przedawnieniu w świetle przepisów art. 118 k.c., 123 § 1 pkt 1 k.c., 124 k.c.

W konsekwencji należy uznać, że ani w oparciu o przepis art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c., ani w oparciu o przepis art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. powód nie mógł skutecznie domagać się pobawienia wykonalności tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego, któremu Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym w T. postanowieniem z dnia 3 kwietnia 2013 roku wydanym w sprawie sygn. akt I Co (...) nadał klauzulę wykonalności. Nie wykazał bowiem ani braku świadomości przy zawieraniu umowy, ani też przedawnienia roszczenia wierzyciela.

Wobec powyższego na podstawie powołanych przepisów powództwo podlegało oddaleniu.

Orzeczenie o kosztach oparto na przepisie art. 98 k.p.c., stosownie do wyniku procesu.